

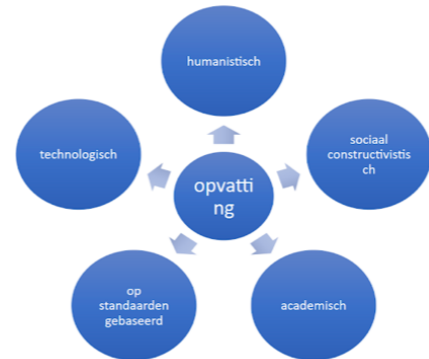
Ict bekwaamheid online module - PDF bij opdracht 1

De wettelijke opdracht

De opdracht van het onderwijs is om te voldoen aan de wettelijke kaders: het onderwijs verzorgen volgens de kerndoelen (po) en eindtermen (vo) en alle leerlingen (dus inclusief) een ononderbroken ontwikkelproces bieden.

Doelen van het onderwijs

Gert Biesta specificeert de doelen van het onderwijs als: kwalificeren, socialiseren en persoonsvorming. Daarnaast heeft het onderwijs te maken met een sterk veranderende maatschappij vol nieuwe technologieën, waarin leerlingen zullen gaan functioneren.

Eigen opvatting

Iedereen heeft eigen opvattingen die invloed hebben op het onderwijs. Bijvoorbeeld vanuit humanistische, technologische, sociaal-constructivistische, academische en op standaarden gebaseerde overwegingen.

[Klik hier om de afbeelding groter te bekijken](#)

Onderwijsinnovatie en ontwikkelingsdomein

Vanuit de wettelijke opdracht, de doelen van het onderwijs en de opvattingen maakt iedere school zijn eigen onderwijskundige keuzes. Uit de publicatie 'Onderwijsvernieuwing met technologie. Een internationale blik' (Kennisnet) komt naar voren dat er vier domeinen van vernieuwing zijn waar scholen zich in het bijzonder op richten, deze ziet u terug in de onderstaande figuur. De meeste scholen kiezen niet voor één ontwikkelingsdomein, maar zijn bezig met meerdere vernieuwingen. De domeinen zijn nauw met elkaar verbonden en worden samenhangend ingezet. Deze vernieuwingen hebben een groot effect op de visie op het onderwijs, de organisatie van het onderwijs en de taak en rol van de leraren.

Authentiek leren <p>Met de verwachting dat leerlingen beter leren in situaties dichtbij de werkelijkheid, waardoor de leerinhoud relevant blijft.</p>	Flexibel leren <p>Met de verwachting dat het onderwijsaanbod past bij wat een specifieke leerling op een specifiek moment nodig heeft.</p>
Inzicht in leren <p>Met de verwachting dat leraren, leerlingen en ouders beter kunnen volgen hoe en wat leerlingen leren, in plaats van slechts inzicht te hebben in de resultaten.</p>	Inzet op vaardigheden <p>Met de verwachting dat leerlingen hierdoor goed voorbereid zijn op het leren, leven en werken van de toekomst, rekening houdend met het constante spanningsveld tussen kennis, attitude en vaardigheden.</p>

[Klik hier om de afbeelding groter te bekijken](#)

Vier in balans-model

De visie (de opdracht, het doel, de opvattingen van uzelf en onderwijskundige keuzes) over het onderwijs, geeft richting aan uw onderwijs en de keuzes voor ict. Het Vier in balans-model, kan u bij het uitwerken van de ict-keuzes verder helpen. U kunt dit model gebruiken om visie te ontwikkelen op de inzet van ict in het onderwijs.

Volgens het model vergen de volgende randvoorwaarden uw aandacht:

- De visie. Hierbij denkt u na over welk onderwijs u wilt aanbieden en over hoe ict-inzet hierbij van nut kan zijn.
- De deskundigheid. Hieronder vallen de competenties van medewerkers om ict goed in te zetten. Hierbij is het van belang om zowel de ict-bekwaamheid van de leraren, deskundigheid van leidinggevendenden, bestuurder en van het onderwijsondersteunend personeel mee te nemen.
- De inhoud en toepassingen. Dit betreft de informatie, educatieve content en software die gebruikt wordt in een onderwijsinstelling.
- Infrastructuur. Hierbij kunt u denken aan de beschikbaarheid en de kwaliteit van hardware, netwerken en connectiviteit.

[Klik hier om de afbeelding groter te bekijken](#)

De sleutelfiguur in de uitvoering van dit alles is de leraar. Welk niveau van ict-bekwaamheid moet hij of zij ontwikkelen om de onderwijskeuzes waar te maken? En hoe kunt u daar als leidinggevende, beleidsadviseur of (b)ict-er bij ondersteunen?

Bronnen Deel 1

Wilt u meer weten over een onderwerp uit deel 1 van deze module? Dan raden wij u de onderstaande bronnen, per onderwerp aan.

Wat is uw visie op onderwijs en ict?

- Biesta en de doelen van het onderwijs: <https://www.plein013.nl/wp-content/uploads/2018/06/Biesta-2018.-De-doeldomeinen-van-onderwijs.-NIVOZ.pdf>
- Vier in Balans-model: <https://www.kennisnet.nl/artikel/het-vier-in-balans-model-optimaal-rendement-met-ict/>
- De internationale ontwikkelingen: <https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Kennisnet-Onderwijs-vernieuwen-met-technologie-een-internationale-blik-publicatie.pdf>

Hoe zit het met de inzet van ICT?

- De Vier in balans-monitor: <https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/vierinbalans/Vier-in-balans-monitor-2017-Kennisnet.pdf>
- Monitor ict-bekwaamheid: <https://www.slimmerlerenmetict.nl/artikel/doe-mee-met-de-monitor-ict-bekwaamheid>
- De aspecten van ict-bekwaamheid, de verbindingen daartussen en de aanbevelingen voor beleid: <https://www.kennisnet.nl/publicaties/handreiking-ict-bekwaamheid-van-de-leraar-hoe-pakt-u-dat-aan/>

Digitale geletterdheid

- Kennisnet en digitale geletterdheid: <https://www.kennisnet.nl/publicaties/werken-aan-digitale-geletterdheid-van-visie-naar-praktijk/>
- SLO en digitale geletterdheid: <https://slo.nl/thema/meer/digitale/>
- Checklist Digitale geletterdheid van visie naar praktijk: https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Checklist_digitale_geletterdheid.pdf
Onderzoek OESO digitale vaardigheden: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/5j1wz83z3wnw-en.pdf?expires=1569228724&id=id&accname=guest&checksum=E717B80E3AA411B1275456C9F58FE92A>
- Wat kunnen we leren van andere landen? <https://www.kennisnet.nl/artikel/digitale-geletterdheid-in-denemarken-dit-kan-nederland-leren-van-de-denen/>
- Informatievaardigheden die leerlingen nodig hebben: <https://kennisnet.libsyn.com/verbeter-de-online-informatievaardigheden-van-leerlingen-met-deze-tips>
- Mediawijsheid: <https://www.mediawijsheid.nl/> en <https://www.mediawijzer.net/>
- Computational thinking: https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Computational_Thinking_in_het_Nederlandse_onderwijs.pdf

De leersituatie

- Joke Voogt en didactisch handelen met ict (onderzoeksconferentie 2015): https://www.youtube.com/watch?v=I4ILkrV3d_s&feature=youtu.be
- Didactisch redeneren in de leersituatie: <https://www.kennisnet.nl/artikel/integreer-ict-bekwaamheid-systematisch-in-de-lerarenopleiding/>
- Weten wat werkt kaarten: <https://www.kennisnet.nl/artikel/weten-wat-werkt-kaarten/>
- Weten wat werkt over e-portfolio: <https://www.nro.nl/kennisrotondevragenopeenrij/effect-e-portfolio-in-basisonderwijs/>
- Variëren met ict en gepersonaliseerd leren. Doe het teamspel: <https://www.kennisnet.nl/artikel/teamspel-bliepp-kennismaken-met-gepersonaliseerd-leren-met-ict/>

Organisatie

- IBP en hoe dit in de school te implementeren: <https://aanpakibp.kennisnet.nl/>
- Tessa Jansen, NRO en Hr beleid: <https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2014/11/HRM-en-prestaties-in-het-primair-onderwijs-2016-Tessa-Janssen-EUR.pdf>

Professionaliseren

- Belangrijke kenmerken van een professionaliseringsaanpak om ict-competenties bij leraren te ontwikkelen <https://www.nro.nl/kennisrotondevragenopeenrij/docentvaardigheden-ict/>
- McKinsey en professionalisering: <https://www.mckinsey.com/industries/social-sector/our-insights/how-the-worlds-most-improved-school-systems-keep-getting-better>
- OESO: https://read.oecd-ilibrary.org/education/netherlands-2016_9789264257658-en#page14
- Onderwijsinspectie en de staat van het onderwijs (2018): <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2018/04/11/hoofdpijnen-stelseloverzicht-de-staat-van-het-onderwijs-2018>
- Lerende organisaties in een onderwijscontext www.https://onderwijsdatabank.s3.amazonaws.com/downloads/Publieksversie_Kenmerken_van_een_lerende_organisatie.pdf